

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection](#)[Mythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567](#)[Collection](#)[Mythologia, Venise, 1567 - Livre IV](#)[Item](#)[Mythologia, Venise, 1567 - IV, 08 : De Endymione](#)

Mythologia, Venise, 1567 - IV, 08 : De Endymione

Auteurs : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document *a pour résumé* :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[38\] : De Atlante & Endymione](#) □

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IV

[Mythologia, Francfort, 1581 - IV, 08 : De Endymione](#) □

est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IV

[Mythologie, Lyon, 1612 - IV, 08 : D'Endymion](#) □

est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IV

[Mythologie, Paris, 1627 - IV, 09 : D'Endymion](#) □

est une transformation de ce document

[Afficher la visualisation des relations de la notice.](#)

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Document : "Mythologia, Venise, 1567 - IV, 08 : De Endymione".

Auteur(s) de la notice : Équipe Mythologia.

Éditeur : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Consulté le 07/05/2024 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/842>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

ExemplaireMunich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4

Ant. 50

Formatin-4

langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination105v°-106r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques et historiques[Endymion](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière

modification le 28/04/2023

Mythologiae.

107

etissimi astronomi, qui ad perpetuam sui memoriam nomina suorum filiorum altris indidit, quod & alii plerique fecerunt, & Conon Ptolemai tempore Comam vocavit Berenices. Proclus in commentariis, quos in Opera & Dies Hesiodi scripsit, omnium sphaerarum animas, vitesque divinas, illas esse scripsit, que Pleiades vocantur: ut Celeno Saturni sit anima, Sterope spherae Iouis, Merope Martis, Electra solis, Alcyone Veneris, Maia Mercurii, Taygete Lune; quarum alix cum suis planetis, alix cum aliis Ditis rem habuisse dicuntur, quod Ouid. indicauit lib. 4. Fattorum;

10

Pleiades incipient humeros celeuare paternos,
Quæ sepe dicit, sex tamen esse solent.
Seu quod in amplexus sex hinc venere Deorum,
Nam Sterope Marti concubuisse ferunt.
Neptuno Alcyonen, & te formosa Celeno.
Maia, atq. Electram, Taygeten, Ioui.
Septima mortali Merope tibi nlyphe nupsit.
Prenites: & facti sola pudore latet.

Cetera multa, quæ de his fabalintur antiqui, prætermittenda censui in præsenti, quia ad hanc partem suscepiti negotii non attinent. Nunc de Endymione dicamus.

20

De Endymione.

Cap. VIII.

30

Endymion autem fuit Aethili filius & Calices. Hic ut scribit Pausanias in prioribus Eliacis, a Luna fuit amatus, ex qua filiis quinquaginta suice pisse fabulantur, cum tamen alii tres tantum filios inquit, Pzonem, Epenum, ac Aetolum; filiam Eurydicens Aetherodia, vel Chromis, vel Hyperippe illum suscepisse. Habuit filiam præterea Pisam, quæ Pisæ Olympia nomen dedit. Huic alium filium addidit Isacus cum ita scribat; *in piso et piso*, *et piso*, *et piso*. Alii dicunt quod Phthir filius fuit Endymionis. Huc siunt Iouis fuisse nepotem, qui ppe cum Aethilius Iouis & Protagoræ fuisse filius; qui munus id à Ioue obtinuit, ut vix mortisq. fisi esset arbiter, ut traditum est ab Hesiodo, Acaesilao, Pisandro, Pherecyde, & Nicandro in secundo rerum Aetolicarum, & ut scribit Theopompus in Epopxis. Fuerunt præterea Jupiter illum in celum accepisse: quem, cum Junonem, vitiare conatus esset, deceptum ab Idolo oblato ad inferos derrubis. Fuerunt qui dicant Endymionem fuisse Eliidis Regem, atque ob iustitiam in Deorum numerum relatum, mox impetrasse à Ioue ut perpetuò dormiret, quem: alii Spartanū, alii Eieum esse crediderunt. Fama est hunc in Latmo Caris monte in autro quodam versari solitum, ubi ciuitas erat Hieraclea, ut scripsi Nicanter in secundo Europæ. Dicunt Lunam in illud antrum venire solitam, & cù Endymione congregati, quod ita attigit Ovid. in Epistola Leandri;

40

Non finit Endymion te pectoris esse severi.

Fæc subrant animo Latmia laxa tuo.

Cicero tamen lib. primo Tusculanarum Disputationum perpetuò dormientem Endymionem in Latmo Caris monte a Luna adamatum dicit sola oscula Lunæ accepisse, neq; unquam ex parte rectum fuisse, cum ita scribar; Endymion vero, si fabulas audire volumus, nescio quando in Latmo obdormivit, qui mous est Caris, nondum opinor expunctus. Num igitur eum curare censem,

censes, cum luna laboraret, a qua consopitus putatus, ut eum dormientem oscularetur? quod ipsum scripit etiā Lucianus in dialogo Veneris & Lunę. Theocritus felicem putauit Endymionē, quia semper dormiret, neque illas sentiret molestias, cum ita scribat in tertia Aeglog.

Quatuor dies post mortem dicitur Luna

Reliquiae

1 Inuidet dulci somno, semperque grauato
Endymioni.

Atque tot ferè sunt de Endymione fabulose ab antiquis tradita. Nunc quo¹⁰ causa horum fingendorum fuerit, inuestigemus. Atque primum scire conuenit multa antiquos ad illustrium virorum perpetuam memoriam confinisse, quæ postea fabulosæ ornamentis vestita ad humanæ vitæ utilitatem & eruditionem fuerunt informata. Sic illæ, quæ dicta sunt de Endymione, ad perpetuam eius viri memoriam ab antiquis poetis fuerunt hæc. Qui vero magis histiotæ rem explicarunt, dicunt Endymionem dictum fuisse in eo monte perpetuò dormire, & a Luna amari; quia cum dormiret per diem, per noctem, quo tempore ferè exire solent de suis lacribus, ad lunæ lumen venaretur; neque unquam per diem videbatur. Alii dicunt primum Endymionem rerum sublimium speculationem inuenisse, cui rei fabulæ locum dedit luna ob tam varias luminis formas & mutationes, cum de illa præcipue cognoscenda esset sollicitus; qui cum noctu his considerationibus esset intentus, soñno non fruebatur, ac dormiebat per diem. Hic prior, ut testatur Lucianus in Astrologia, lunę rationem mortalibus ostendit, sicuti Phaethon deprehendit solis cursum: quæ causa extitit cur luna illum amassit dicta sit, ut restatur: Pinius in lib. secundo. Non defuerunt tamen qui Endymionem hominem segnem, ac somno desidio que deditum fuisse putarint, unde in illos qui sunt huiusmodi conuenit id dictum: somnus Endymionis: in illos enim conuenit, qui negligenter adeo aliquid faciunt, ut dormire videantur. Neque mirum videri debet Endymionem virum Astronomiz peritum. & in considerandis stellarum cursibus diligentissimum, ab illis segnem & volu-²⁰
ptarium fuisse creditum: cum etiam Aeneas, quem nonnulli tantopere extollunt laudibus, ut bibax & glorioſus & iactabundus ab Apolline carpatut apud Homerum in lib. vigesimo Iliadis;

Aenea tuis fortibusq. mūri dūndas,
tū, tuis fortibusq. mūri dūndas?
Aenea Troum ductor, quo grandia facta,
Quæ Reges inter, replecaq. pocula luctus
Pollicitus fueras?

Quæ res forte causa fuit cur Aeneas Veneris & Anchise filius creditus sit.
Me tamen non præterit alios fuisse, qui pastorem fuisse Endymionem putarint, qui nocturnis pascuis delectaretur, cum alii pastores clausos greges in stabulis haberent; atque cum huius greges magnopere pinguescerent, fabule datus est locus, qd Luna eius amore capta illud Endymionis gregibus donaret. Hunc mortuum esse & sepultum apud se testati sunt Elei, qui insigne sepulchrū illi extinxerūt. Nihil aliud aut p̄ hæc significatur, quæ diligentiam omnibus in rebus esse utile, cū maxime Dei auxiliū iis p̄cepue p̄xisto esse soleat, qui & ipsi non sint desides, & illud suppliciter implorauerint. Nā certe qdē Deus nō fauet desidios. At Endymione religo de Fortuna dicamus.

Dd 2 De